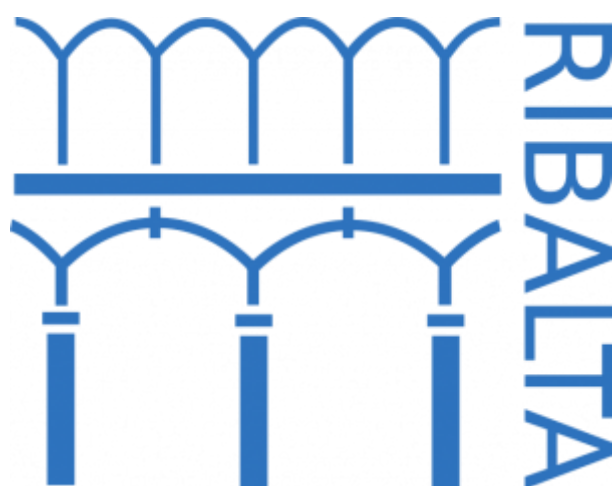

ECONOMIA

PROPOSTA PEDAGÒGICA

CURS 2024-25

Curs acadèmic: 2024/2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	ECONOMIA SOCIAL I SOSTENIBLE	
1.1 Elements curriculars del nivell:	2 ESO	
1.1.1 Competències específiques		
	<p>Competència específica 1 Identificar en si mateix qualitats personals i habilitats socials que afavorisquen la presa de decisions, la creativitat, l'actuació responsable i l'esperit de superació.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 1.1. Realitzar una planificació i organització de les diferents tasques necessàries per a dur a terme un treball, resolent possibles dificultats amb creativitat i mostrant esforç i tenacitat. 1.2. Analitzar els resultats aconseguits amb consciència de l'esforç personal aplicat i els assoliments obtinguts, realitzant propostes de millora sobre el propi treball. 1.3. Identificar les fortaleses i febleses personals, relacionant-les amb els diferents àmbits del desenvolupament personal i la vida diària i aplicant-les en les tasques proposades.</p>	
	<p>Competència específica 2 Participar en equips de treball, valorant el plantejament i discussió tant de les propostes personals com de grup, exercint el lideratge d'una manera positiva i organitzant el treball en comú.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 2.1. Participar en equips de treball utilitzant estratègies que faciliten assolir els objectius proposats i valorant la riquesa de la diversitat. 2.2. Posar en pràctica habilitats socials, de motivació, lideratge i de cooperació en diferents contextos de treball en equip, utilitzant diferents estratègies comunicatives. 2.3 Respectar les aportacions dels altres en les diferents dinàmiques de treball i fases del procés dut a terme, assumint les decisions preses de manera col·lectiva.</p>	
	<p>Competència específica 3 Argumentar el paper de l'economia social com a marc que afavoreix el desenvolupament d'una ciutadania global, valorant els efectes positius que genera sobre el seu entorn.</p>	

Criteris d'avaluació

- 3.1. Identificar l'impacte social i mediambiental de l'economia social en el seu entorn, relacionant-lo amb experiències pròximes.
- 3.2 Detectar situacions discriminatòries en el mercat laboral i proposar solucions per a corregir-les.
- 3.3 Descriure el funcionament de l'economia circular, valorant les aportacions positives en la societat.

Competència específica 4

Dissenyar projectes bàsics sostenibles i innovadors, utilitzant eines de l'economia social i comprovant el seu retorn a la societat dins d'un àmbit local o global.

Criteris d'avaluació

- 4.1. Descriure els elements necessaris bàsics que s'han d'incorporar per a desenvolupar un projecte sostenible i innovador.
- 4.2. Identificar els objectius de desenvolupament sostenible inclosos en el seu projecte.
- 4.3. Aplicar el model d'economia circular al seu projecte, posant exemples de com han incorporat les 7R: redissenyar, reduir, reutilitzar, reparar, renovar, recuperar i reciclar.

Competència específica 5

Planificar un pressupost personal senzill, avaluar la importància de l'estalvi i el risc que suposa un endeutament excessiu, i identificar els mitjans de pagament utilitzats.

Criteris d'avaluació

- 5.1. Dissenyar un pressupost personal i reflexionar sobre la seua importància per a actuar de manera responsable.
- 5.2. Descriure els efectes que suposen un endeutament excessiu per a la seua economia personal i com afectaria el seu entorn.
- 5.3. Identificar els diferents mitjans de pagament, buscant informació en diferents fonts i traslladant les seues impressions a l'aula de manera crítica i respectuosa.
- 5.4. Identificar els elements bàsics de la factura, el rebut i la nòmina a través de casos pràctics i experiències familiars.

Competència 6

Analitzar documents relatius al consum des d'una perspectiva responsable i sostenible, i identificar els organismes que vetlen pels drets del consumidor.

Criteris d'avaluació

- 6.1. Descriure hàbits de consum responsable i aplicar-los en la presa de decisions en la seua vida quotidiana.
- 6.2. Explicar els criteris socials i mediambientals que té un consum responsable i l'impacte sobre l'entorn, i desenvolupar actituds creatives.
- 6.3. Apreciar actuacions d'empreses i organismes públics que tinguen un compromís social i sostenible, reflexionant de manera crítica sobre la rellevància de les bones pràctiques i incorporant-les als seus hàbits de consum.
- 6.4 Identificar organismes que vetlen pels drets dels consumidors i detectar els documents vàlids i necessaris

Sabers bàsics

Bloc 1 L'emprenedoria com a oportunitat (CE1, CE2, CE3, CE6)

Subbloc 1.1 La persona emprenedora

- Qualitats i destreses de les persones emprenedores. - L'autodiagnòstic de l'emprenedor. Fortaleses i febleses personals. - Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions del projecte personal.

Subbloc 1.2 Eines per a emprendre

- El treball en equip, la intel·ligència emocional, la comunicació i el lideratge. - Tècniques per a desenvolupar la creativitat. Innovació al servei de la societat. - El desenvolupament d'iniciatives emprenedores.

Bloc 2 Economia social i sostenible (CE2, CE3, CE4, CE6)

Subbloc 2.1 Economia social i sostenible en el marc de la ciutadania global

- Contribució dels projectes emprenedors al servei de l'economia social. - Creació de valor compartit i responsabilitat social corporativa. El comerç just. - Valoració de les obligacions fiscals i de l'economia submergida. - Introducció al mercat de treball. Desigualtat de gènere en el món laboral. - L'economia circular i la sostenibilitat. Anàlisi de les 7R.

Subbloc 2.2 Solucions innovadores davant dels reptes socials i mediambientals

- Cerca i observació d'emprenedoria social en la Comunitat Valenciana. - Compromís social i sostenibilitat: Els objectius de desenvolupament sostenible i l'Agenda 2030. - Estratègies per a l'elaboració d'un projecte bàsic d'emprenedoria social i sostenible, amb impacte local.

Bloc 3 Finances personals i consum responsable (CE5, CE6)

Subbloc 3.1 Finances personals

- Els diners i els instruments de pagament. - Pressupost personal: valoració responsable de les despeses en relació als ingressos. - Importància de l'estalvi. El risc de l'endeutament. - Eines d'interpretació bàsica de documentació de les economies domèstiques: nòmina, factures i rebuts.

Subbloc 3.2 Consum responsable

- Consum responsable. Drets dels consumidors. - Publicitat i promocions. - Sensibilitat davant els riscos del joc i les apostes.

**1.1.2 Valoració general
del progrés de l'alumnat**

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Críteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (60% de la nota) i proves escrites individuals (40% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques, l'alumnat podrà recuperar mitjançant activitats de desenvolupament i aprenentatge, activitats de resum i síntesi i activitats d'avaluació, o bé es farà una prova escrita individual al llarg del curs i/o activitats com qüestionaris, activitats orals i escrites.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indican els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024/2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	TALLER D'ECONOMIA	
1.1 Elements curriculars del nivell:	3er ESO	
1.1.1 Competències específiques		
	<p>Competència específica 1. Identificar els problemes econòmics bàsics vinculats amb l'escassetat i la necessitat de triar, relacionant-los amb situacions de l'entorn més pròxim.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 1.1. Identificar el problema bàsic de l'escassetat a partir d'experiències viscudes en el seu entorn comparant-lo amb les necessitats econòmiques que ha tingut en cada etapa de la seua vida. 1.2. Identificar el cost d'oportunitat en la presa de decisions, analitzant situacions quotidianes de la seua realitat més pròxima. 1.3. Descriure la realitat econòmica actual, analitzant com repercuteix en el benestar social del seu entorn més pròxim</p>	
	<p>Competència específica 2. Analitzar les qualitats individuals i col·lectives que caracteritzen una actitud emprenedora i posar-les en pràctica, mitjançant el treball cooperatiu, per a trobar noves oportunitats de millora en l'entorn social i econòmic més pròxim basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 2.1. Posar en pràctica habilitats socials, de motivació, lideratge i de cooperació en diferents contextos de treball en equip, utilitzant diferents estratègies comunicatives basades en principis d'equitat, coeducació i igualtat. 2.2. Analitzar els resultats aconseguits en el seu treball diari amb consciència de l'esforç personal aplicat i els assoliments obtinguts, realitzant propostes de millora. 2.3. Identificar les fortaleses i febleses personals, relacionant-les amb els diferents àmbits del desenvolupament personal i la vida diària i aplicant-les en l'elaboració de propostes de millora amb creativitat i hàbits d'estudi i treball.</p>	
	<p>Competència específica 3. Descriure la importància del paper de les famílies, les empreses i l'Estat en el funcionament de l'economia, analitzant la realitat socioeconòmica de l'entorn més pròxim de l'alumnat.</p>	

Criteris d'avaluació

- 3.1 Identificar com es produeix el desenvolupament econòmic i el benestar social avaluant, amb sentit crític, el paper dels diferents agents econòmics i les seues relacions, establint la seua connexió amb fets rellevants.
- 3.2 Descriure els principals costos i beneficis que suposa per a la societat els comportaments en el mercat per part dels agents econòmics, manifestant actituds de respecte i interès i debatent sobre això per a desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític.
- 3.3. Representar el flux circular de la renda assenyalant el paper dels diferents agents econòmics.
- 3.4. Identificar el paper de l'Estat a través d'algunes de les seues principals actuacions, reflexionant sobre el seu impacte econòmic i social.

Competència específica 4

Identificar els principals objectius macroeconòmics relacionats amb el mercat de treball, la redistribució de la renda, el creixement i els preus que els facen comprendre la seua realitat, fent servir fonts i eines bàsiques d'anàlisis.

Criteris d'avaluació

- 4.1 Identificar alguns indicadors macroeconòmics bàsics de l'economia, analitzant dades contrastades i valorant aquells que tenen en compte aspectes redistributius i socials.
- 4.2 Descriure el funcionament del mercat de treball, identificant els signes de desigualtat de gènere de manera crítica.
- 4.3 Definir la inflació i els seus efectes sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, mitjançant la interpretació de dades facilitades.
- 4.4 Analitzar aquells indicadors bàsics que els ajuden a conèixer la situació de l'economia, la seua estructura, el seu nivell de competitivitat i cap a on es dirigeix per a aconseguir un món més sostenible, equitatiu i igualitari.

Competència específica 5.

Explicar la connexió entre l'activitat de l'Estat i la necessitat de finançament públic per al compliment dels seus objectius, així com, identificar les principals figures tributàries, valorant la funció social i el paper redistributiu dels impostos en la societat.

Criteris d'avaluació

- 5.1. Diferenciar els diferents tipus d'ingressos públics, especialment els impostos, reflexionant sobre la seua necessitat i el seu paper en el manteniment de l'Estat de Benestar.
- 5.2. Relacionar els diferents tributs amb els nivells d'administracions públiques, identificant-los amb les polítiques de despesa.
- 5.3. Relacionar el frau fiscal amb la igualtat i la redistribució de la renda i la riquesa, valorant la importància del comportament cívic com a contribuents.

Competència específica 6.

Recopilar informació de diferents fonts econòmiques que permeta investigar la realitat, seleccionant dades fiables que donen rigor a les propostes de millora del projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.

Criteris d'avaluació

- 6.1 Resumir textos econòmics senzills utilitzant correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.
- 6.2 Seleccionar notícies d'actualitat econòmica, que donen resposta a les propostes de millora del projecte de serveis a la comunitat.

6.3 Diferenciar fets i opinions de la informació obtinguda, generant un comportament crític cap a les fonts consultades.

Competència específica 7. Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat que possibilita la millora de la qualitat de vida de les persones i el medi ambient, basant-se en els principis recollits en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Criteris d'avaluació

7.1 Assenyalar iniciatives en el seu entorn més pròxim, relacionades amb els ODS que identifiquen oportunitats per a millorar l'àmbit local i global, des d'una perspectiva crítica i constructiva.

7.2 Dissenyar un projecte senzill de col·laboració amb un servei a la comunitat, donant resposta a necessitats detectades en el seu entorn local.

7.3 Analitzar les oportunitats que el projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat dissenyat ofereix a la seua realitat més pròxima, reforçant l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença.

Sabers bàsics

BLOC 1 L'ECONOMIA I EINES EMPRENEDORES (CE1, CE2, CE3, CE7)

GRUP DE SABERS 1.1 LA IMPORTÀNCIA DE L'ECONOMIA • L'economia i el seu impacte en la vida de la ciutadania. • L'escassetat, elecció i assignació de recursos. Necessitats econòmiques en les etapes de la vida. • Acostament als sistemes econòmics. • Els agents econòmics i aproximació al flux circular de la renda.

GRUP DE SABERS 1.2 EINES PER A EMPRENDRE • El treball en equip, la intel·ligència emocional, la comunicació i el lideratge. • Tècniques per a desenvolupar la creativitat. Innovació al servei de la societat. • El desenvolupament d'iniciatives emprenedores.

BLOC 2 ELS AGENTS ECONÒMICS (CE1, CE3, CE4, CE5, CE7)

GRUP DE SABERS 2.1 LES PERSONES CONSUMIDORES: CONSUM RESPONSABLE • Les persones consumidores i els seus drets. • Valoració del model de consum actual. Balafiament alimentari. • El poder del consum responsable: estalvi energètic, ús transport sostenible, comerç just, comerç de proximitat i d'empreses sostenibles.

GRUP DE SABERS 2.2 LES EMPRESES I LES PERSONES EMPRENEDORES • Les empreses i l'economia circular. • La creació de valor compartit: econòmic, social i mediambiental. Cooperativisme i empenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses. • Cooperativisme i empenedoria social. Pimes, startups i viviers d'empreses. GRUP DE SABERS 2.3 L'ESTAT • Aproximació al sector públic. Funcions i Estat de Benestar. • Els serveis públics: educació, sanitat i serveis socials. Assignació dels serveis per nivells de govern. • Funcions bàsiques de la Seguretat Social.

BLOC 3 VARIABLES ECONÒMIQUES I SOCIALS (CE1, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7)

GRUP DE SABERS 3.1 L'ENTORN LABORAL • El mercat de treball. Ocupació i desocupació. • Cerca de treball: currículum i entrevista laboral. • Desigualtat de gènere en el món laboral. La bretxa salarial i el sostre de cristall. • Drets de les persones treballadores. GRUP DE SABERS 3.2 ESTABILITAT DE PREUS • Els diners i els diferents mitjans de pagament. Monedes socials. • Falsos mites de les

monedes virtuals. • Tipus d'interés i inflació.

GRUP DE SABERS 3.3 EL SISTEMA TRIBUTARI. EINA D'IGUALTAT I EQUITAT • Introducció a l'Educació civicocontributària. Sensibilitat davant els efectes negatius derivats del frau fiscal i l'evasió fiscal. • El pagament d'impostos i els valors de justícia, equitat i solidaritat. • Principis tributaris. La necessitat dels ingressos públics. • Principals mesures públiques com a instruments de redistribució de la renda.

GRUP DE SABERS 3.4 PRODUCCIÓ I CREIXEMENT SOSTENIBLE • Globalització: avantatges i inconvenients. • Introducció als indicadors del creixement. • Alternatives al creixement.

BLOC 4 LA NOVA ECONOMIA (CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7)

• Objectius de Desenvolupament Sostenible. Agenda 2030. • Noves tendències econòmiques: l'Economia del Bé Comú i l'Economia Circular. • Disseny d'un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat: una solució pròxima.

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (60% de la nota) i proves escrites individuals (40% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques, l'alumnat podrà recuperar mitjançant activitats de desenvolupament i aprenentatge, activitats de resum i síntesi i activitats d'avaluació, o bé es farà una prova escrita individual al llarg del curs i/o activitats com qüestionaris, activitats orals i escrites.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.

- Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
- Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024/2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	ECONOMIA I EMPRENEDORIA	
1.1 Elements curriculars del nivell:	4t ESO	
1.1.1 Competències específiques		
	<p>Competència específica 1. Dissenyar un projecte personal que genere valor per a la societat, analitzar les fortaleces i les febleses pròpies i gestionar de manera eficaç les emocions.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 1.1. Fer una planificació i una organització de les diferents tasques necessàries per a dur a terme un projecte personal, resoldre possibles dificultats amb creativitat i mostrar esforç i tenacitat. 1.2. Utilitzar estratègies d'anàlisi de les fortaleces i les febleses personals i comparar-les amb les qualitats pròpies de les persones emprenedores. 1.3. Gestionar de manera eficaç les emocions i les destreses personals, i promoure i desenvolupar actituds creatives. 1.4. Analitzar els resultats aconseguits amb consciència de l'esforç personal aplicat i els assoliments obtinguts, i fer propostes de millora sobre el mateix treball.</p>	
	<p>Competència específica 2. Utilitzar estratègies de conformació d'equips i mostrar habilitats socials d'empatia, respecte i lideratge en les dinàmiques de treball en diferents contextos, i analitzar el valor de cooperar amb altres persones.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 2.1. Constituir equips de treball basats en principis d'equitat, coeducació i igualtat entre dones i homes, i utilitzar estratègies que faciliten la identificació i l'optimització dels recursos humans necessaris que conduïsquen a la consecució del repte proposat. 2.2. Mostrar habilitats socials, de motivació, lideratge i de cooperació i innovació àgil en diferents contextos de treball en equip, i utilitzar diferents estratègies comunicatives. 2.3. Respectar les aportacions dels altres en les diferents dinàmiques de treball i fases del procés dut a terme, i assumir les decisions preses de manera col·lectiva. 2.4. Assumir amb confiança la incertesa, les dificultats i els errors que poden sorgir en els mateixos processos d'aprenentatge.</p>	

Competència específica 3.

Identificar necessitats de les persones en l'àmbit local i global i proposar solucions senzilles, innovadores i sostenibles per a satisfer-les, amb sentit ètic i solidari, i analitzar els seus punts forts i febles i el possible impacte en l'entorn econòmic.

Criteris d'avaluació

3.1. Identificar en l'entorn més pròxim les idees innovadores que donen resposta a necessitats locals i globals, i promoure el desenvolupament sostenible.

3.2. Comprovar que les idees de negoci proposades responen de manera innovadora i sostenible a les necessitats detectades, descriure els seus avantatges i inconvenients i analitzar l'impacte que poden generar en l'entorn econòmic.

3.3. Aplicar metodologies àgils que faciliten la superació de reptes econòmics plantejats i l'obtenció de solucions a les necessitats detectades, amb sentit ètic i solidari.

Competència específica 4.

Identificar els recursos necessaris en el procés de desenvolupament de la idea o la solució creativa proposada i les possibles fonts financeres necessàries per a l'obtenció d'aquests recursos i aplicar-les al seu projecte empenedor.

Criteris d'avaluació

4.1. Identificar els recursos materials, immaterials i digitals necessaris en el procés d'ideació creativa i analitzar la perspectiva sostenible.

4.2. Seleccionar algunes fonts financeres bàsiques i valorar l'horitzó temporal i el risc que impliquen en el projecte.

4.3. Argumentar la necessitat del control del pressupost personal com a eina essencial de la viabilitat del projecte, i reflexionar sobre el risc de l'endeutament i les seues conseqüències en el procés d'empenedoria.

Competència específica 5.

Presentar i exposar idees i solucions creatives que transmeten missatges convincents adequats al context i als objectius de cada situació, i utilitzar estratègies comunicatives eficaces, respectuoses i inclusives.

Criteris d'avaluació

5.1. Validar les idees i les solucions presentades mitjançant missatges convincents i adequats al context i objectius concrets, i utilitzar estratègies comunicatives àgils adaptades a cada situació comunicativa.

5.2. Presentar i exposar, amb claredat i coherència, les idees i les solucions creatives, i valorar la importància de mantindre una comunicació eficaç i respectuosa al llarg de tot el procés dut a terme.

5.3. Utilitzar correctament la terminologia econòmica i financera adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum i utilitzar un llenguatge no discriminatori

Competència específica 6.

Analitzar aspectes bàsics de l'economia i les finances, valorar críticament el problema de l'escassetat de recursos, la necessitat de triar, així com els principals objectius de l'economia actual, i desenvolupar idees que donen solucions eficaces, equitatives i sostenibles.

Criteris d'avaluació

- 6.1. Identificar el problema econòmic de l'escassetat de recursos i la necessitat de triar, així com prendre consciència de les conseqüències d'aquest en la societat.
- 6.2. Identificar els efectes de la desocupació, la desigualtat de la renda, l'economia submergida i la inflació en alguns contextos i situacions reals, i descriure alguna mesura correctora per a cadascun d'aquests.
- 6.3. Descriure les característiques de l'economia col·laborativa, circular i social, i valorar l'impacte que tenen en diferents entorns.
- 6.4. Interpretar algunes activitats econòmiques de la vida quotidiana des del punt de vista financer.

Competència específica 7.

Dissenyar i analitzar de manera cooperativa i àgil prototips innovadors i sostenibles, a través d'estratègies eficaces de disseny i validar els seus resultats de manera ètica, crítica i sostenible.

Criteris d'avaluació

- 7.1. Dissenyar un prototip final innovador i sostenible, i avaluar de manera crítica i ètica la seua aportació a l'entorn.
- 7.2. Analitzar de manera crítica el procés de disseny dels prototips creats, i establir comparacions entre l'efectivitat, la viabilitat i l'adequació aconseguida en els processos i els resultats obtinguts.
- 7.3. Utilitzar estratègies eficaces de disseny i seleccionar aquelles que faciliten l'execució del prototip final de manera àgil i cooperativa.

Sabers bàsics

BLOC 1 ECONOMIA (CE 3, CE 5, CE 6, CE 7)

GRUP DE SABERS 1.1 EL PROBLEMA BÀSIC DE L'ECONOMIA - La importància de l'economia. Economia normativa i positiva. Microeconomia, Macroeconomia. - El problema econòmic: l'escassetat de recursos i la necessitat de triar. - El comportament de les persones en les decisions econòmiques. - Els agents econòmics i el flux circular de la renda.

GRUP DE SABERS 1.2 FUNCIONAMENT DEL MERCAT - L'entorn economicoempresarial. - El funcionament dels mercats. - El mercat i les oportunitats de negoci: anàlisi de l'entorn general o macroentorn; estratègies d'anàlisi de l'entorn específic o microentorn.

GRUP DE SABERS 1.3 PRINCIPALS OBJECTIUS DE L'ECONOMIA ACTUAL - Producció i creixement sostenible. Ocupació i control de preus. Indicadors. - Sensibilitat davant de desigualtats econòmiques i distribució de la renda. El paper de l'Estat. - Estratègies de revisió dels processos d'integració econòmica i globalització. - L'economia col·laborativa. La petjada ecològica i l'economia circular. - L'economia social i solidària. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i el desenvolupament local.

BLOC 2

GRUP DE SABERS 2.1 LA FIGURA DE LA PERSONA EMPRENEDORA - El perfil de la persona emprenedora. Tècniques de diagnòstic de febleses i forteses. - Creativitat, idees i solucions. La innovació àgil. - Comunicació, motivació i lideratge. Habilitats socials. - Gestió d'emocions. Estratègies de gestió de la incertesa i la presa de decisions en contextos canviants. L'error i la validació com a oportunitats per a aprendre. - Estratègies d'exploració de l'entorn. Cerca i gestió de la informació. - Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions.

GRUP DE SABERS 2.2 FINANCES DE LA PERSONA EMPRENEDORA - El sistema financer. Control i gestió dels diners. Fonts i control d'ingressos i despeses. - Recursos financers a curt i llarg termini i la seua relació amb el benestar financer. - L'endeutament.

Fonts de finançament i captació de recursos financers. - La gestió del risc financer.

BLOC 3

GRUP DE SABERS 3.1 DECISIONS PER A DUR A TERME EL PROJECTE EMPRENEDOR - La decisió empresarial com a font de transformació social. Recursos per a dur a terme un projecte empenedor. - Missió, visió i valors de l'empresa o l'entitat. L'empresa i la seua responsabilitat social. - Emprenedoria en els sectors productius des d'una perspectiva de gènere. - Les funcions i l'organització de l'empresa. Els equips en les empreses i les organitzacions: estratègies de formació i funcionament d'equips de treball.

GRUP DE SABERS 3.2 PLA DE REALITZACIÓ DEL PROJECTE EMPRENEDOR - Planificació, gestió i execució d'un projecte empenedor. - Mètodes d'anàlisi de la competència. - El prototip del projecte empenedor: eines de desenvolupament, presentació, difusió i validació. - L'usuari com a consumidor i destinatari final del prototip. Drets i obligacions dels consumidors. - Drets sobre el prototip: la propietat intel·lectual i industrial.

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instrumentos de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Críteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (30% de la nota) i proves escrites individuals (70% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques, l'alumnat podrà recuperar mitjançant activitats de desenvolupament i aprenentatge, activitats de resum i síntesi i activitats d'avaluació, o bé es farà una prova escrita individual al llarg del curs i/o activitats com qüestionaris, activitats orals i escrites.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indiquen els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024/2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL	
1.1 Elements curriculars del nivell:	4t ESO	
1.1.1 Competències específiques		
	<p>Competència específica 1 Identificar en si mateix alguns processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge, la conducta i les emocions, i desenvolupar processos d'autoregulació que li permeten un aprenentatge al llarg de la vida</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 1.1. Reconèixer els processos cognitius i emocionals bàsics i reflexionar sobre el propi aprenentatge. 1.2. Reconèixer i gestionar l'ansietat en situacions d'estrés, en els contextos personals, acadèmics i professionals, mitjançant estratègies de control de les emocions. 1.3. Identificar i analitzar críticament les fortaleses, les febleses, les metes, els interessos i els valors personals per a aplicar-los en la planificació del projecte personal, acadèmic i professional. 1.4. Reconèixer situacions de risc i hàbits de vida saludables, investigar de manera rigorosa els mitjans per a millorar la salut física i mental, i utilitzar la informació adquirida per a millorar els hàbits de la vida quotidiana.</p>	
	<p>Competència específica 2 Reconèixer alguns factors personals i socioculturals que intervenen en la comprensió de si mateix en relació amb els altres i en l'adaptació al context social i professional, i respectar i valorar la diversitat.</p>	
	<p>Criteris d'avaluació 2.1. Analitzar les habilitats socioemocionals necessàries per a actuar en els contextos interpersonals i professionals i planificar algunes estratègies per a millorar-les. 2.2. Identificar creences i valors culturals i socials que influeixen en la construcció de la identitat personal. 2.3. Analitzar i argumentar els drets de les persones, valorar la diversitat i plantejar accions davant de les situacions de violència i exclusió. 2.4. Participar de manera activa en dinàmiques de treball grupal i cooperatiu, contribuir a l'elaboració de projectes col·laboratius i posar en acció habilitats comunicatives i estratègies que permeten arribar a consensos. 2.5. Investigar els biaixos i els estereotips que poden influir en la construcció d'expectatives sobre les possibilitats personals, acadèmiques i professionals.</p>	

Competència específica 3

Explorar l'entorn i identificar les oportunitats de desenvolupament personal, acadèmic i professional i utilitzar de manera crítica la informació.

Criteris d'avaluació

- 3.1. Buscar, seleccionar i manejar críticament informació de diverses fonts per a prendre decisions vocacionals dels àmbits personal, acadèmic i professional.
- 3.2. Participar activament en les visites a centres de formació i centres de treball i analitzar la informació significativa.
- 3.3. Explorar els diversos camps professionals i conèixer els requisits, les vies d'accés, els estudis necessaris i les condicions laborals.
- 3.4. Investigar i analitzar les característiques del mercat laboral, els canvis de l'entorn professional i productiu i les ocupacions emergents, i detectar les habilitats que millor s'adapten a aquesta nova realitat.
- 3.5. Identificar les diverses opcions d'ocupació a partir de les possibilitats d'inserció per compte d'altri i per compte propi, i explorar les relacions presents en cadascuna d'aquestes.

Competència específica 4

Definir metes realistes, ajustades al coneixement de si mateix, i utilitzar la informació rellevant per a resoldre la incertesa i adoptar una actitud proactiva en la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals.

Criteris d'avaluació

- 4.1. Analitzar el context social, en relació amb la família, les amistats, la situació econòmica i les oportunitats acadèmiques i professionals, i valorar els suports amb els quals es compta i les dificultats que s'han de superar.
- 4.2. Identificar les qualitats personals i els suports de l'entorn amb què afrontar amb eficàcia nous reptes i facilitar el procés de transició a la vida adulta.
- 4.3. Contrastar i comparar la informació recopilada, plantejar hipòtesis i identificar les opcions que millor s'adapten als nostres interessos i avaluar-ne la viabilitat.
- 4.4. Verificar en el procés de presa de decisions si els passos ens condueixen a la meta correcta o cal fer ajustos o replantejar els objectius.
- 4.5. Prendre decisions a partir dels valors i les expectatives pròpies sense cedir a modes, pressió social o conductes d'evitació, i assumir la responsabilitat de les decisions.

Competència específica 5

Dissenyar un projecte personal, acadèmic i professional propi i jugar les necessitats i els interessos personals i vocacionals amb les oportunitats de l'entorn i les destreses necessàries en la presa de decisions.

Criteris d'avaluació

- 5.1. Prioritzar les necessitats i identificar els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn i mostrar les destreses necessàries en el procés de presa de decisions.
- 5.2. Explorar el món laboral i extraure conclusions sobre el futur professional propi.
- 5.3. Construir l'entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida.
- 5.4. Elaborar un projecte personal, acadèmic i professional propi i incorporar l'autoconeixement, el coneixement de l'entorn acadèmic i professional i l'aproximació al món laboral

Sabers bàsics

Bloc 1 Autoconeixement i relacions interpersonals

Subbloc 1.1. Processos psicològics bàsics i fonaments biològics de la conducta • Processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge. • Processos psicològics bàsics implicats en les emocions. • Fonaments biològics de la conducta.

Subbloc 1.2. Coneixement de si mateix • Adolescència i formació de la identitat. • Fortaleses, febleses, metes, interessos i valors. • Autopercepció, expectatives i autoeficàcia. • Conductes de risc, addiccions i hàbits de vida saludables. • Habilitats per a la vida: cognitives, emocionals i socials. • Afrontament de la incertesa i l'estrés. • Habilitats d'organització i gestió. • Autoconeixement vocacional. • Oci i temps lliure. • Autonomia personal.

Subbloc 1.3. Interaccions socials • Cultura i desenvolupament individual i social. • Desenvolupament personal dins del grup. Influència de la pressió del grup. • Consciència social i compromís amb la justícia social. • Valor de la diversitat. • Convivència i resolució pacífica dels conflictes. • Atribucions socials i estereotips. • Habilitats per a relacionar-se i per a la comunicació eficaç.

Bloc 2 Exploració de l'entorn personal, acadèmic i professional

Subbloc 2.1. Fonts d'informació per al desenvolupament personal, acadèmic i professional • Internet i altres fonts d'informació. • La fiabilitat de les fonts i actualitat de la informació. • Serveis d'orientació en l'entorn personal, acadèmic i laboral. • Mapa de recursos d'informació i assessorament.

Subbloc 2.2. Oportunitats de desenvolupament personal i social • Oportunitats de participació activa per al compromís social. • Opcions per al desenvolupament d'habilitats i competències personals i socials.

Subbloc 2.3. Formació acadèmica i professional • Camps professionals i formació associada. • Ocupacions professionals i estils de vida. • Batxillerat, Formació Professional i altres opcions d'estudis després de 4t d'ESO. • Titulacions, graus, qualificacions i programes de formació: oferta, accés, vinculacions i continuïtat acadèmica i professional. • Oportunitats acadèmiques en altres països.

Subbloc 2.4. Món laboral • Exploració i descobriment de l'entorn de treball. • Opcions de treball per compte d'altri i iniciativa emprenedora. • Mercat laboral i relacions en entorn de treball. • Revolució digital en l'entorn laboral.

Bloc 3 Procés de presa de decisions i disseny d'un projecte personal, acadèmic i professional

Subbloc 3.1. Procés de presa de decisions • Anàlisi reflexiva, sistemàtica i metòdica per a la presa de decisions. • Identificació de les opcions millors i plantejament d'hipòtesis i la viabilitat que tenen. • Factors que influeixen en les decisions. • Assumpció de responsabilitats i anàlisi dels riscos. • Verificació dels resultats i detecció d'errors.

Subbloc 3.2. Presa de decisions per al desenvolupament personal • Qualitats personals i suports de l'entorn. • Habilitats per a la gestió de la carrera. • Metes personals. • Planificació d'estratègies per a millorar el desenvolupament i el benestar personal i social.

Subbloc 3.3. Presa de decisions acadèmiques i professionals • Descobriments dels interessos vocacionals i priorització de les necessitats. • Oportunitats acadèmiques i professionals, valoració de les que millor s'adapten a les qualitats i interessos personals. • Identificació de l'itinerari formatiu i d'altres àrees de millora de les competències acadèmiques i professionals. • Suports i recursos amb els quals es compta i dificultats que s'han de superar per a assolir els objectius. • Pla d'orientació acadèmica i professional. Establiment d'un full de ruta.

Subbloc 3.4. Aproximació a la incorporació al món laboral i aprenentatge al llarg de la vida • Estratègies i instruments per a la cerca activa d'ocupació. • Estratègies i recursos bàsics per a l'emprenedoria. • Entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida. • Aproximació al concepte de desenvolupament de la carrera professional

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Críteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (70% de la nota) i proves escrites individuals (30% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques, l'alumnat podrà recuperar mitjançant activitats de desenvolupament i aprenentatge, activitats de resum i síntesi i activitats d'avaluació, o bé es farà una prova escrita individual al llarg del curs i/o activitats com qüestionaris, activitats orals i escrites.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requereixca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència

com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.

- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024 / 2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	ECONOMIA, EMPRENEDORIA I ACTIVITAT EMPRESARIAL	
1.1 Elements curriculars de nivell:	1er BATXILLERAT	
1.1.1 Competències específiques		
	Competència específica 1. Analitzar de manera crítica i reflexiva les aportacions fonamentals de la ciència econòmica, argumentant la seua interrelació amb altres disciplines.	
	Criteris d'avaluació	
	1.1. Interpretar l'actualitat econòmica a través de l'estudi de casos o de simulacions, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.	
	1.2. Explicar la relació que té la ciència econòmica amb altres disciplines, reflexionant des d'una perspectiva integral de la matèria.	
	1.3. Proposar algunes solucions davant fets i esdeveniments econòmics, des d'un punt de vista crític, reflexiu i compromés.	
	Competència específica 2. Analitzar des d'una perspectiva interdisciplinària el comportament individual i col·lectiu en la presa de decisions econòmiques tenint en compte el problema de l'escassetat, reflexionar sobre els canvis econòmics i socials més rellevants derivats d'aquest problema i actuar en conseqüència.	
	Criteris d'avaluació	
	2.1. Analitzar la repercussió dels canvis econòmics i socials en el seu entorn, identificant els problemes actuals des d'un punt de vista local, regional i global.	
	2.2. Descriure i avaluar els efectes del comportament individual i col·lectiu en el procés de presa de decisions a partir de casos reals i identificant amb sentit crític fets i dades.	
	2.3. Explicar el problema de l'escassetat i les seues causes, utilitzant eines econòmiques bàsiques.	

2.4. Identificar i relacionar les diferents disciplines que permeten explicar els efectes del comportament individual i col·lectiu en les decisions econòmiques.

Competència específica 3. Establir correspondències entre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els problemes econòmics actuals representatius a través de l'estudi de fets i esdeveniments concrets, analitzant-los amb ajuda d'algunes eines econòmiques i empresarials mitjançant actituds sensibles, a més de comportaments responsables i proactius.

Criteris d'avaluació

3.1. Proposar iniciatives per a donar resposta a alguns dels principals problemes mundials relacionats amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible a través d'eines econòmiques i empresarials, en l'àmbit local i global, des d'una perspectiva crítica, constructiva i compromesa.

3.2. Identificar, mitjançant l'anàlisi de casos, situacions que reflectisquen els principals reptes econòmics actuals.

3.3. Argumentar la importància que tenen per a la societat els Objectius de Desenvolupament Sostenible des d'una perspectiva multicultural, identificant les oportunitats de desenvolupament personal, social i econòmic en implementar-los.

Competència específica 4. Identificar les principals habilitats i competències que caracteritzen les persones emprenedores dins de la realitat actual, analitzant i valorant els seus perfils i la seua manera d'afrontar els reptes.

Criteris d'avaluació

4.1. Identificar destreses emprenedores rellevants, valorant prèviament les habilitats que posseeixen persones emprenedores pròximes i analitzant les seues competències a l'hora d'afrontar les oportunitats econòmiques que se'ls presenten.

4.2. Comparar les destreses de les persones emprenedores amb aspectes bàsics de la vida quotidiana de l'alumnat.

4.3. Posar exemples d'experiències emprenedores en les quals les situacions de fracàs han sigut reconvertides en èxit i debatre-les amb actitud crítica i respectuosa.

Competència específica 5. Analitzar i valorar amb sentit crític les tendències de les estratègies empresarials i els nous models de negoci, en entorns rurals i urbans, locals i globals, i proposar iniciatives que s'identifiquen amb l'ètica empresarial.

Criteris d'avaluació

5.1. Distingir les tendències més importants i identificar els valors de les empreses a través de l'estudi de casos d'estratègies empresarials concretes, analitzant la seua evolució.

5.2. Identificar els punts forts i febles essencials d'empreses reals a través de casos concrets de diferents sectors i relacionar-los entre si.

5.3. Analitzar amb esperit crític l'activitat empresarial i la importància d'actuar de manera sostenible comparant aquesta actuació amb casos d'empreses que complisquen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. 5.5.4. Descobrir nous models de negoci pertanyents a diversos sectors i àmbits, valorant les seues possibilitats, limitacions i comparar amb altres models.

Competència específica 6. Analitzar la transformació econòmica i social i les seues conseqüències, argumentant la importància que tenen la innovació i la revolució digital en l'activitat empresarial, i proposar algunes alternatives a aquests desafiaments.

Criteris d'avaluació

- 6.1. Argumentar les respostes que ofereixen les empreses als desafiaments actuals, analitzant la transformació econòmica i social que està experimentant la societat.
- 6.2. Identificar situacions que il·lustren la importància que té la innovació en l'activitat empresarial, a partir de propostes alternatives i noves solucions als desafiaments actuals.
- 6.3. Comparar els beneficis més destacats que la revolució digital genera en la societat amb els aspectes negatius que això comporta per a la ciutadania.

Competència específica 7. Aplicar, en els problemes econòmics més rellevants, les estratègies metodològiques pròpies de l'economia de cerca d'informació, anàlisi, proposta de solucions i comunicació argumentada d'aquestes.

Criteris d'avaluació

- 7.1. Investigar i interpretar l'actualitat econòmica a través de l'estudi de casos, projectes en equip o simulacions, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.
- 7.2. Utilitzar les tècniques estadístiques pròpies o més usades en aquest àmbit, els procediments i estratègies de cerca de dades econòmiques a nivell global, nacional i local, les tècniques de presentació de dades econòmiques (gràfics, etc.) i la lectura i interpretació de dades econòmiques empresarials.
- 7.3. Avaluar les diferents amenaces i oportunitats de l'economia actual, crear i editar continguts digitals com: documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant diferents aplicacions.
- 7.4. Utilitzar correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.

Sabers bàsics

Bloc 1 Economia (CE1, CE2, CE3, CE6, CE7)

Subbloc 1.1 El problema econòmic de l'escassetat L'economia i l'escassetat: l'eficiència i els sistemes d'assignació de recursos. El cost d'oportunitat. La utilitat i el valor dels béns i serveis. Els agents econòmics i el comportament racional. Fallades de la racionalitat. El flux circular de la renda.

Subbloc 1.2 L'economia com a ciència social L'economia com a ciència social. La modelització matemàtica com a eina per a l'anàlisi econòmica: la complexitat de la realitat i la incorporació de supòsits simplificadors. Relació de l'economia amb altres disciplines.

Subbloc 1.3 El mercat El funcionament del mercat. Les fallades del mercat i la intervenció del sector públic. Fallades del sector públic i les

seues implicacions.

Subbloc 1.4 Entorn financer Diners i transaccions. Sistema financer. Planificació i gestió de les finances personals: risc i benefici.

Subbloc 1.5 Entorn macroeconòmic Anàlisi de l'oferta i demanda agregada. Macromagnituds: anàlisi de les interrelacions que existeixen entre els diversos elements i agregats de la realitat econòmica. La maximització del benestar social i el debat eficiència versus equitat.

Subbloc 1.6 Els reptes de l'economia actual Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i els reptes econòmics actuals. Canvi climàtic, el desenvolupament sostenible i l'economia circular. Tolerància davant diferents opinions i perspectives relacionades amb les solucions als problemes econòmics.

Bloc 2 emprenedoria (CE3, CE4, CE6, CE7)

Subbloc 2.1 La persona emprenedora i les seues qualitats La persona emprenedora i intraemprenedora. Competències, qualitats i hàbits de la persona emprenedora. La intel·ligència emocional i la intel·ligència executiva. L'esperit emprenedor: cerca de necessitats i oportunitats. Missió i visió de la persona emprenedora.

Subbloc 2.2 Gestionar l'emprenedoria Creences sobre emprenedoria: la por d'emprendre i la gestió de l'error com una oportunitat per a aprendre. La gestió de grups i la teoria de les relacions humanes. Tècniques de motivació.

Subbloc 2.3 Autoavaluació de l'emprenedoria Entrenament de la creativitat i proactivitat. Idees per a un projecte emprenedor. Protecció de la idea, el producte i la marca. Estratègies i tècniques d'anàlisi de projectes i iniciatives empresarials. L'anàlisi DAFO. Autoavaluació de la persona emprenedora. Eines. Contribució de les persones emprenedores al desenvolupament econòmic sostenible i ètic.

Bloc 3 activitat empresarial (CE3, CE5, CE6, CE7)

Subbloc 3.1 Cultura empresarial Cultura empresarial i gestió del talent. Lideratge. Anàlisi del paper de la dona en l'activitat empresarial. Noves estratègies d'emprenedoria sostenible Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions.

Subbloc 3.2 Canvis en els models de negoci Identificació de nous models de negoci. Mercat i clients. La revolució tecnològica

Subbloc 3.3 Tendències en el model empresarial L'empresa del futur, lloc de treball i tendències. Estratègies i gestió empresarial. Transformació digital: màrqueting digital. Innovació i sostenibilitat.

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (30% de la nota) i proves escrites individuals (70% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques al llarg del curs, es repetirà la prova escrita i es mantindrà la mateixa ponderació.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024 / 2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	ECONOMIA	
1.1 Elements curriculars de nivell:	1er BATXILLERAT	
1.1.1 Competències específiques		
	Competència específica 1. Argumentar la importància d'adoptar decisions responsables en l'àmbit econòmic, analitzar-ne la repercussió en els diferents sectors i comparar solucions alternatives que ofereixen els diferents sistemes en el marc dels processos de globalització i integració econòmica.	
	Criteris d'avaluació	
	1.1. Explicar el problema bàsic de l'economia —l'escassetat—, identificar-ne els motius i comparar, de manera justificada, diferents estratègies econòmiques de resolució d'aquest.	
	1.2. Descriure els processos fonamentals que intervenen en la presa de les decisions econòmiques de manera individual i col·lectiva i analitzar l'impacte que tenen en la societat.	
	1.3. Comparar les solucions que diferents sistemes econòmics plantegen prenent com a exemple un dels principals problemes de l'economia actual.	
	1.4. Utilitzar correctament la terminologia econòmica adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, i utilitzar un llenguatge no discriminatori.	
	Competència específica 2. Identificar i analitzar el funcionament del mercat, analitzar-ne les fallades, interpretar la repercussió d'aquestes en l'entorn i argumentar el paper de l'Estat per a afrontar-les.	
	Criteris d'avaluació	
	2.1. Descriure el funcionament del mercat i la naturalesa de les transaccions que hi tenen lloc, analitzar elements com l'oferta, la demanda, els preus, els tipus de mercat i els agents implicats i justificar la importància que tenen com a font de millora econòmica i social.	

- 2.2. Calcular, representar i interpretar les variacions en quantitats demandades i oferides de béns i serveis en funció de diferents variables, per mitjà de l'estudi de casos.
- 2.3. Analitzar amb esperit crític la repercussió de les principals fallades del mercat i les conseqüències d'aquestes, plantejar alguna proposta de solució i justificar-ne els avantatges.
- 2.4. Descriure les funcions de l'Estat en l'economia relacionant la seua actuació amb les fallades del mercat a partir de fets, successos o esdeveniments concrets.

Competència específica 3. Identificar i comparar el paper dels diferents agents econòmics en el flux circular de la renda, i reconèixer i valorar els beneficis i costos que aquest flux genera, l'impacte que té en el desenvolupament econòmic i la seua relació amb el benestar de la societat.

Criteris d'avaluació

- 3.1. Justificar com es produeix el desenvolupament econòmic i el benestar social avaluant, amb sentit crític, el paper dels diferents agents econòmics i les seues relacions, i establint la seua connexió amb fets rellevants.
- 3.2. Diferenciar els costos i beneficis que suposen per a la societat els comportaments en el mercat per part dels agents econòmics, manifestar actituds de respecte i interès i debatre sobre això per a desenvolupar l'autonomia i l'esperit crític.
- 3.3. Analitzar el paper de l'Estat per mitjà de diferents polítiques econòmiques i reflexionar sobre l'impacte econòmic i social.

Competència específica 4. Analitzar el funcionament bàsic del sistema financer, descriure els efectes sobre l'economia real, distingir els factors que intervenen en les decisions financeres relacionades amb la inversió, l'estalvi, els productes financers i la cerca de fonts de finançament, i reconèixer la importància del comportament ètic dels diferents participants en l'activitat financer.

Criteris d'avaluació

- 4.1. Interpretar el funcionament bàsic del sistema financer, analitzar els efectes que té sobre l'economia real per mitjà de l'estudi de fets o esdeveniments concrets i reflexionar sobre aquests.
- 4.2. Analitzar els elements que intervenen en les decisions financeres relacionades amb la inversió, l'estalvi, els productes i recursos financers, i apreciar els riscos actuals relacionats amb la desinformació, la manipulació i l'addicció.
- 4.3. Planificar i gestionar amb responsabilitat i autonomia les finances personals i adoptar decisions fonamentades a partir del coneixement financer, amb una perspectiva de responsabilitat social i ètica que permeta actuar com a ciutadania responsable.

Competència específica 5. Identificar les principals amenaces i oportunitats a què s'enfronta actualment l'economia, analitzar l'impacte de la globalització econòmica, la nova economia i la revolució digital i proposar iniciatives relacionades amb l'entorn més pròxim que fomenten l'equitat, la justícia i la sostenibilitat.

Criteris d'avaluació

- 5.1. Proposar iniciatives per a solucionar algun problema relacionat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible, en l'àmbit local i global des d'una perspectiva crítica i constructiva.
- 5.2. Avaluar diferents amenaces i oportunitats de l'economia actual i crear i editar continguts digitals com ara documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant diferents aplicacions
- 5.3. Reforçar l'autoestima, la creativitat i el sentit de pertinença i analitzar les oportunitats que la globalització ofereix per mitjà d'exemples concrets de l'àmbit personal i social.

Competència específica 6. Investigar i interpretar fets, successos o esdeveniments concrets de l'actualitat econòmica utilitzant eines de l'anàlisi econòmica i tenint en compte els factors psicològics, socials, cognitius, emocionals i mediambientals més rellevants que condicionen les decisions dels agents econòmics.

Criteris d'avaluació

- 6.1. Investigar i interpretar l'actualitat econòmica per mitjà de l'estudi de casos, projectes en equip o simulacions, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.
- 6.2. Avaluar l'estructura del mercat de treball i la relació que té amb l'educació i la formació, i analitzar de manera especial la desocupació i la seua evolució, així com les diferents opcions de polítiques per a afrontar-la, a partir de l'estudi de casos i comentaris de text.
- 6.3. Analitzar la importància dels indicadors macroeconòmics com a mesura de desenvolupament d'una economia i la cerca de nous indicadors alternatius més ajustats al manteniment de l'estat de benestar per mitjà de l'estudi de dades objectives.
- 6.4. Comparar els nous models de comerç internacional generats a partir de la revolució tecnològica i digital, i avaluar l'impacte en els processos d'integració existents per mitjà de fonts d'informació en diferents idiomes.
- 6.5. Distingir les diferents teories que expliquen la inflació i els efectes que té sobre els consumidors, les empreses i l'economia en general, i analitzar els diferents tipus de política monetària valorant-ne l'impacte econòmic i social, per mitjà de la interpretació de dades i gràfics

Sabers bàsics

Bloc 1. Les decisions econòmiques (CE1, CE3, CE6)

- Subbloc 1.1. Economia i escasesa L'economia, les necessitats, els béns i l'escassetat: el cost d'oportunitat i la frontera de possibilitats de producció Les activitats econòmiques. Els agents econòmics. Flux circular de la renda.
- Subbloc 1.2. Sistemes econòmics L'organització econòmica i els sistemes econòmics. Valoració i comparació.
- Subbloc 1.3. Activitat productiva La funció de producció: costos, ingressos i beneficis. Horitzó temporal i anàlisi marginal. Eficiència i productivitat.
- Subbloc 1.4. Les decisions en economia i models econòmics Economia del comportament. Desviacions de la racionalitat econòmica. Economia positiva i economia normativa. Decisions econòmiques i ètiques. Mètodes per a l'anàlisi de la realitat econòmica: el mètode científic, la modelització i el mètode experimental en economia. Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions econòmiques.

Bloc 2. La realitat econòmica. Eines per a entendre el món amb una visió microeconòmica. (CE2, CE3, CE6)

Subbloc 2.1. El mercat Intercanvi i mercat. Funcionament del mercat. L'elasticitat.

Subbloc 2.2. Estructures de mercat La competència perfecta. La competència imperfecta. Teoria de jocs. El dilema del presoner. Fallades de mercat i intervenció del sector públic. Sensibilitat davant de les externalitats que generen desigualtats.

Bloc 3. La realitat econòmica. Eines per a entendre el món amb una visió macroeconòmica. (CE1, CE3, CE5, CE6)

Subbloc 3.1. Macroeconomia La macroeconomia. La demanda agregada, l'oferta agregada i el seu funcionament.

Subbloc 3.2. Economia laboral Economia laboral. El funcionament dels mercats de treball. Tipus d'accidents i conseqüències. Polítiques d'ocupació. La segmentació i tendències del mercat de treball. La bretxa salarial: una perspectiva de gènere.

Subbloc 3.3. Desenvolupament econòmic i indicadors Creixement econòmic i desenvolupament: els factors del creixement. La distribució de la renda. Indicadors del desenvolupament social. Benestar i qualitat de vida. Contribució de la societat al desenvolupament econòmic sostenible i ètic.

Subbloc 3.4. El comerç internacional i els efectes que té. El comerç internacional i els processos d'integració econòmica. La Unió Europea. Funcionament del comerç internacional i els efectes economicosocials que té. Proteccionisme versus lliure comerç.

Bloc 4 Les polítiques econòmiques (CE2, CE4, CE5, CE6)

Subbloc 4.1. L'estat i la política econòmica La política econòmica i els efectes que té. La intervenció de l'Estat i la justificació d'aquesta.

Subbloc 4.2. Política fiscal Política fiscal. El principi de solidaritat i els impostos. El dèficit públic, el deute públic i els efectes que tenen. L'estat de benestar i el finançament d'aquest. L'economia submergida i la pèrdua d'ingressos de l'Estat. Contribució de la ciutadania al sosteniment de l'estat del benestar.

Subbloc 4.3. Sistema financer Els diners: funcionament, tipologia i procés de creació. El sistema financer: funcionament i efectes. Planificació i gestió de les decisions financeres: la inversió, el consum i l'estalvi. Funcionament dels productes financers com ara préstecs, hipoteques i els substituïts d'aquests. Les assegurances. Evolució del panorama financer: la cadena de blocs o blockchain, les criptomonedes i la ciberseguretat.

Subbloc 4.4. Política monetària La política monetària i l'estabilitat de preus. Funcionament del mercat monetari. La inflació: teories explicatives. Efecte de les polítiques monetàries sobre la inflació, el creixement i el benestar. L'euro i la unió monetària.

Bloc 5 Els reptes de l'economia actual. Fortaleses i debilitats de l'economia espanyola. (CE1, CE3, CE5, CE6)

Subbloc 5.1. Integració econòmica La globalització: factors explicatius, oportunitats i riscos. La convergència econòmica entre països i la reducció de les desigualtats.

Subbloc 5.2. Revolució digital i economia La revolució digital i la intel·ligència artificial: la Internet de les coses. La indústria 4.0. L'impacte de la revolució digital sobre l'ocupació i la distribució de la renda. Visions alternatives a l'economia tradicional: L'economia col·laborativa.

Subbloc 5.3. Reptes de l'estat del benestar El futur de l'estat de benestar i la relació que té amb la democràcia. Els fluxos migratoris i les implicacions socioeconòmiques que presenten.

Subbloc 5.4. Desenvolupament sostenible i ODS La sostenibilitat ambiental, l'economia ecològica i l'economia circular. Teories sobre el decreixement econòmic. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i els reptes econòmics actuals. Tolerància davant de diferents opinions i perspectives relacionades amb les solucions als problemes econòmics

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (30% de la nota) i proves escrites individuals (70% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques al llarg del curs, es repetirà la prova escrita i es mantindrà la mateixa ponderació.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com

l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.

- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.
- Com a mesura de resposta educativa per a l'alumnat que té pendent l'assignatura del curs anterior, l'alumnat podrà té la possibilitat de participar en les classes de repàs d'una hora a la setmana des del mes d'octubre i programades pel departament. L'alumnat que decidisca assistir haurà de realitzar tots els instruments d'avaluació plantejats durant els trimestres. Si amb això no assoleix les competències específiques, s'haurà de presentar a la prova escrita individual de la convocatòria de pendents. El professorat portarà un seguiment individualitzat de l'alumnat. En cas de no assistir a les sessions de repàs, l'alumnat realitzarà una prova escrita individual en el termini dedicat a la convocatòria de pendents. Aquesta prova es realitza durant el mes d'abril o maig en les dates establertes pels departaments.
- Com a mesura de resposta educativa per a l'alumnat que repeteix curs, el professorat portarà un seguiment individualitzat de l'alumnat quant al seu progrés i a la seva implicació en la matèria. En detectar que l'alumnat no compleix amb el pla de reforç individualitzat es proposaran mesures correctores, depenent de la causa del problema i es requerirà el paper actiu del tutor o tutora per unificar criteris i aplicar mesures consensuades i originals.

Curs acadèmic: 2024 / 2025		Departament: ECONOMIA
1. Concreció curricular de la matèria:	GESTIÓ DE PROJECTES D'EMPREDORIA	
1.1 Elements curriculars de nivell:	1er BATXILLERAT	
1.1.1 Competències específiques		
	Competència específica 1. Identificar i analitzar la importància de l'empredoria i la innovació com a elements necessaris que contribueixen al desenvolupament sostenible d'un país i a la competitivitat de la seua economia, avaluant el paper que la persona emprenedora desenvolupa en la societat en dur a terme idees innovadores.	
	Criteris d'avaluació	
	1.1. Apreciar l'impacte que han tingut la innovació i l'activitat emprenedora en el desenvolupament sostenible i en la qualitat de vida, examinant exemples de la realitat empresarial.	
	1.2. Dissenyar idees innovadores associades a projectes que resolguen problemes econòmics i socials, utilitzant algunes tècniques creatives.	
	1.3. Analitzar la importància dels projectes d'empredoria social, valorant el paper de la persona emprenedora com a motor de canvi de la societat.	
	Competència específica 2. Generar una idea de projecte emprenedor sostenible, analitzant les principals decisions que ha de prendre qui la promou.	
	Criteris d'avaluació	
	2.1. Descriure els diferents tràmits als que s'enfronta la persona emprenedora a l'hora de posar en marxa el projecte, apreciand el paper dels organismes d'assessorament i la digitalització del procés.	
	2.2. Investigar i triar les diferents alternatives relacionades amb la forma jurídica, localització i dimensió, valorant l'impacte que generen aquestes decisions en l'entorn local més pròxim.	
	2.3. Analitzar la responsabilitat social, laboral i mediambiental del projecte, desenvolupant una actitud ciutadana responsable en la seua presa	

de decisions.

2.4. Analitzar la viabilitat del projecte, valorant el triple vessant econòmic, social i mediambiental del projecte.

Competència específica 3. Analitzar les principals àrees de l'empresa, valorant les decisions d'administració i gestió adoptades des del punt de vista de la sostenibilitat.

Criteris d'avaluació

- 3.1. Analitzar diferents processos productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat, reconeixent la importància de la I+D+i en l'obtenció de productes sostenibles i innovadors.
- 3.2. Dissenyar l'estratègia comercial clau per al seu projecte des d'un punt de vista ètic, analitzant les diferents tècniques del màrqueting mix.
- 3.3. Analitzar la gestió de recursos humans, valorant el seu paper com a instrument per a fer efectiva la igualtat en drets i oportunitats de dones i homes, així com les desigualtats existents, posant l'accent en la importància de la inversió en capital humà.
- 3.4. Seleccionar diferents fonts de finançament, reflexionant sobre aquelles que tinguen una repercussió social favorable en l'entorn.

Competència específica 4. Aplicar les principals normes bàsiques de comptabilitat i fiscalitat empresarial en el projecte, identificant comportaments responsables concordes amb una ciutadania compromesa amb situacions de justícia i equitat social.

Criteris d'avaluació

- 4.1. Identificar els impostos que afecten el projecte empresarial, valorant l'equitat del sistema tributari.
- 4.2. Analitzar l'impacte i repercussió de la tributació empresarial en l'economia del seu entorn, reflexionar sobre la importància de contribuir als fons públics.
- 4.3. Realitzar anotacions comptables bàsiques i analitzar els comptes anuals per a valorar la situació patrimonial, econòmica i financera, aplicant aqueix coneixement al seu propi projecte.

Competència específica 5. Analitzar l'impacte social i mediambiental de l'empresa, a través de l'anàlisi de casos, i fer propostes per a contribuir en tots dos camps.

Criteris d'avaluació

- 5.1. Identificar l'impacte social i mediambiental d'empreses del seu entorn, relacionant-lo amb experiències pròximes.
- 5.2. Descriure hàbits de consum responsable especificant les decisions que caldria prendre per a dur-los a terme en la seua vida quotidiana.
- 5.3. Analitzar els elements necessaris per a actuar de manera sostenible en l'activitat empresarial i els seus efectes positius per a la societat.
- 5.4. Comparar alguns projectes empresarials sostenibles, qüestionant les seues actuacions de manera crítica i responsable.

Competència específica 6. Realitzar presentacions orals i escrites eficaces i creatives del seu propi projecte d'empresa, utilitzant mitjans digitals, des d'una perspectiva crítica i responsable.

Criteris d'avaluació

- 6.1. Fer servir les eines digitals per a la presentació del projecte empresarial, creant presentacions eficaces i innovadores.
- 6.2. Fer servir correctament la terminologia econòmica i financera adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, amb un llenguatge no discriminatori.
- 6.3. Mostrar compromís i seguretat en l'exposició del projecte, analitzant les oportunitats que el projecte emprenedor ofereix

Sabers bàsics

Bloc 1 Innovació i idea de negoci. El procés emprenedor. (CE1, CE2, CE5)

Subbloc 1.1 La innovació – La innovació com a font de desenvolupament econòmic i generació d'ocupació. Importància de la innovació i la cultura emprenedora. Riscos d'innovar. – Importància de la innovació per al progrés social i el desenvolupament sostenible. – Tipus d'innovació: de producte, de procés, de màrqueting i d'organització. – Perseverança, iniciativa i flexibilitat en l'anàlisi de presa de decisions.

Subbloc 1.2 El procés emprenedor – El procés emprenedor. Habilitats per a emprendre. Autodiagnòstic d'actituds emprenedores. – La persona emprenedora: característiques i tipus. – Emprenedoria social.

Subbloc 1.3 Idea de negoci i entorn – La idea de negoci, detecció i avaluació d'oportunitats de negoci. – Mètodes per a estimular la creativitat en la generació d'idees. – Eines per a l'anàlisi de l'entorn: PESTEL, DAFO. – Sensibilitat davant les externalitats que generen desigualtats

Bloc 2 Decisions per a iniciar el projecte emprenedor (CE1, CE2, CE3, CE5, CE6)

Subbloc 2.1 Decisions per a iniciar el projecte – Decisió de localització i dimensió. – Formes jurídiques bàsiques d'una empresa. – Tolerància davant diferents opinions i perspectives relacionades amb les propostes triades.

Subbloc 2.2 Tràmits i documentació – Els organismes d'assessorament i ajuda per a iniciar el projecte emprenedor. Assessorament a través d'un Punt d'Atenció a la persona emprenedora. – Documentació necessària per a l'establiment de noves empreses. Tramitació en línia.

Bloc 3 Organització interna de l'empresa (CE2, CE3, CE4, CE5, CE6)

Subbloc 3.1 Àrees d'aprovisionament i producció – Àrea d'aprovisionament: pla de compres i control d'estocs. – Documentació i eines de l'àrea d'aprovisionament. – Àrea de producció. El prototip. El producte i el servei com a resposta a les necessitats de la comunitat.

Subbloc 3.2 Àrea de recursos humans – Cerca i selecció de personal, contractació laboral, nòmines bàsiques. – El currículum, videocurrículum, noves habilitats demandades per les empreses. – La comunicació interna i externa de l'empresa.

Subbloc 3.3 Àrea comercial – Tècniques i aplicació d'estudis de mercat. – Aplicació de tècniques de màrqueting mix. – Sensibilització davant situacions que generen desigualtat i cosificació en la publicitat.

Subbloc 3.4 Àrea de fiscalitat i comptabilitat – Educació fiscal i responsabilitat ciutadana. Fiscalitat verda. – Contribució de la ciutadania al sosteniment de l'Estat del Benestar. Economia submergida. – La comptabilitat en l'empresa. Anàlisi d'un balanç i un compte de resultats bàsics.

Subbloc 3.5 Àrea d'inversió i finançament – Avaluació de les diferents inversions que es poden plantejar. – Pressupost del projecte. – Selecció de les fonts de finançament més apropiades.

Bloc 4 L'impacte social i mediambiental de l'empresa (CE1, CE2, CE4, CE5)

Subbloc 4.1 Decisions socials – L'empresa global en el context local: la proposta de valor que justifica el projecte d'empresa des del punt de vista de les necessitats locals. – Retorns en l'economia local: producció i consum responsables. Economia col·laborativa. Consum local.

Subbloc 4.2 Decisions mediambientals – La petjada ecològica de l'activitat econòmica. Economia circular. – Consum sostenible. – Creació de valor compartit i Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Bloc 5 Exposició del projecte empresarial (CE2, CE6)

Subbloc 5.1 Comunicació del projecte – Habilitats bàsiques de comunicació tant verbal (escrita o oral) com no verbal. – Eines d'exposició. Disseny de la narrativa del projecte emprenedor. – Eines de comunicació.

Subbloc 5.2 Presentació i difusió del projecte. – Eines digitals de comunicació i exposició. – Les xarxes socials com a mitjà de comunicació empresarial.

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (60% de la nota) i proves escrites individuals (40% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques, l'alumnat podrà recuperar mitjançant activitats de desenvolupament i aprenentatge, activitats de resum i síntesi i activitats d'avaluació, o bé es farà una prova escrita individual al llarg del curs i/o activitats com qüestionaris, activitats orals i escrites, reflexió crítica a partir d'articles de premsa.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requerisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.

Curs acadèmic: 2024 / 2025		Departament: ECONOMIA	
1. Concreció curricular de la matèria:		EMPRESA I DISSENY DE MODELS DE NEGOCI	
1.1 Elements curriculars de nivell:		2on BATXILLERAT	
1.1.1 Competències específiques			
		Competència específica 1 Argumentar el poder de transformació de l'activitat empresarial i emprenedora en la societat, analitzant el valor de la innovació i la digitalització en aquest procés i en el funcionament global de l'economia actual.	
		Criteris d'avaluació 1.1. Argumentar la repercussió d'alguns casos concrets de l'activitat empresarial en l'entorn econòmic, analitzant els efectes de la innovació i la digitalització i aplicant eines bàsiques pròpies de l'àmbit empresarial. 1.2. Analitzar el paper de la I+D+I en el desenvolupament social i empresarial, identificant noves tendències i tecnologies que tenen un alt impacte en l'economia. 1.3. Utilitzar correctament la terminologia econòmica i empresarial en les argumentacions i anàlisis adaptada al nivell educatiu en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, en les diferents llengües del currículum, utilitzant un llenguatge no discriminatori.	
		Competència específica 2 Investigar l'entorn econòmic i social, des d'un punt de vista general i específic, i la seua influència en l'activitat empresarial, analitzant les interrelaciones empresa-entorn i identificant estratègies viables que partisquen de criteris de responsabilitat social corporativa, d'igualtat i d'inclusió.	
		Criteris d'avaluació 2.1. Apreciar la capacitat d'adaptació àgil, responsable i sostenible de les empreses als canvis de l'entorn i a les exigències del mercat, investigant l'entorn econòmic i social i la seua influència en l'activitat empresarial a través d'experiències desenvolupades en l'entorn local.	

2.2. Classificar els diferents tipus d'empresa, els seus elements i funcions, identificant les seues formes jurídiques i valorant les seues implicacions legals enfront de tercers.

2.3. Identificar i analitzar algunes característiques de l'entorn en el qual l'empresa desenvolupa la seua activitat, explicant les diferents estratègies i decisions adoptades i les possibles implicacions socials i mediambientals de la seua activitat i proposant solucions des d'un punt de vista crític i reflexiu.

2.4. Argumentar la importància de la gestió de recursos humans, avaluant algunes polítiques d'igualtat i inclusió i valorant el paper de l'ètica empresarial amb actitud crítica i respectuosa.

Competència específica 3

Identificar models de negoci actuals, comparant-los amb altres models tradicionals i aplicar estratègies i eines que faciliten el disseny creatiu, proposar models de negoci senzills que aporten valor, permeten satisfer necessitats i contribuïsquen al benestar econòmic i social.

Criteris d'avaluació

3.1. Proposar senzills models de negoci transformadors que permeten donar resposta a les necessitats actuals, comparant diferents models i utilitzant estratègies i eines de disseny creatiu.

3.2. Identificar les principals característiques organitzatives i funcionals de l'empresa, analitzant a partir d'aquestes les decisions de planificació i gestió dins d'un model de negoci innovador a través de diferents activitats que fomenten l'autoestima, l'empatia i la creativitat.

3.3. Explicar la importància de prendre decisions sobre els processos

productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat, ressaltant la seua contribució en l'execució d'aquests a través de la interpretació de dades i gràfics representats en fulls de càlcul.

3.4. Analitzar les característiques del mercat objectiu, explicant la proposta de valor, els canals de distribució i les relacions amb clients d'un model de negoci innovador.

Competència específica 4.

Obtenir la informació que es genera tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa i gestionar-la eficaçment en el procés de presa de decisions, seleccionant estratègies comunicatives d'aplicació al món empresarial i utilitzant noves eines pròpies d'aquests processos.

Criteris d'avaluació

4.1. Gestionar eficaçment la informació que facilita el procés de presa de decisions a partir de la informació obtinguda tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa, aplicant eines bàsiques i noves fórmules comunicatives.

4.2. Seleccionar estratègies de comunicació aplicades a l'àmbit comercial, utilitzar noves fórmules comunicatives que contribuïsquen a

desenvolupar diferents estratègies de màrqueting, ser sensible a les diferents necessitats reals que tenen els consumidors.

4.3. Exposar diferents idees de model de negoci per mitjà d'eines comunicatives que permeten despertar l'interés i captivar als altres amb la proposta de valor presentada.

Competència específica 5

Explicar i avaluar diferents models de negoci aplicant eines fonamentals d'anàlisi empresarial, valorant el procés que s'ha de dur a terme i validant diferents propostes de model de negoci concordes amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Criteris d'avaluació

5.1. Avaluar idees de negoci associades dins d'un context determinat, a partir de les tendències clau del moment, la situació macroeconòmica, el mercat i la competència, assenyalant la rellevància de l'organització en el procés.

5.2. Analitzar amb esperit crític l'activitat empresarial i la importància d'actuar de manera sostenible, comparant aquesta actuació amb casos d'empreses que complisquen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

5.3. Identificar febleses, amenaces, fortaleces i oportunitats de diferents idees de negoci actuals a través de casos concrets de models de negoci i relacionar-los entre si.

5.4. Determinar l'estructura d'ingressos i costos, calculant el benefici i el llindar de rendibilitat.

5.5. Analitzar i explicar a nivell bàsic la situació economicofinancera, a partir de la informació recollida tant en el balanç com en el compte de pèrdues i guanys d'una empresa, indicant les possibles solucions als desequilibris trobats.

Sabers bàsics

Bloc 1 Empresa i models de negoci (CE1, CE3, CE5)

Subbloc 1.1 Idea de negoci i eines per a innovar. La persona emprenedora: qualitats i perfils. El procés de creativitat en els models de negoci. Dinàmiques de generació de noves idees de models de negoci i eines per a innovar. Eines d'organització i presentació d'idees o projectes. Capacitat de síntesi. Comunicació. El llenç de model de negoci i de gestió. Sensibilitat i valoració de l'emprenedoria social i sostenible. Autonomia i tolerància davant l'error associat a l'emprenedoria. Millores a través de l'assaig-error.

Subbloc 1.2 Empresa i innovació. Empresa i model de negoci. L'empresa. Classificació. Marc jurídic que regula l'activitat empresarial. L'empresa, digitalització i innovació. I+D+I. Teories de la innovació. Tipus d'innovació. Tendències emergents. Estratègies d'innovació. Perseverança i flexibilitat en el canvi d'estratègies d'innovació.

Bloc 2 Anàlisi de l'entorn i estratègies empresarials (CE1, CE2, CE3, CE4, CE5)

Subbloc 2.1 Anàlisi de l'entorn Macroentorn del model de negoci. Microentorn del model de negoci: forces competitives. Responsabilitat social corporativa. Dona i emprenedoria. Inclusió i emprenedoria. Contribució de la societat al desenvolupament econòmic sostenible i ètic.

Subbloc 2.2 Estratègies empresarials. Avaluació prèvia de models de negoci: anàlisi DAFO. Funcions de direcció. Estratègies. Presa de

decisiones. Localització i dimensió de l'empresa.

Bloc 3 Àrees funcionals de l'empresa (CE3, CE4, CE5)

Subbloc 3.1 Funció productiva. Procés productiu. Eficiència i productivitat. Desenvolupament de producte àgil. Estructura de costos: classificació i càlcul de costos. Anàlisi d'ingressos i costos. Llindar de rendibilitat. Protecció de la idea i del producte i de la marca.

Subbloc 3.2 Funció comercial. Estudi de mercat: segment de clients, competència i nínxols de mercat. Avantatges competitiu: la proposta de valor. Canals. Relacions amb clients. Estratègies de màrqueting. El punt de vista dels clients: mapa d'empatia.

Subbloc 3.3 La gestió de recursos humans. Formació i funcionament d'equips àgils. Habilitats que exigeix el mercat de treball. La contractació i les relacions laborals de l'empresa. Les polítiques d'igualtat i d'inclusió en l'empresa.

Subbloc 3.4 La funció financera. Estructura economicofinancera. Inversió. Valoració i selecció d'inversions. Recursos financers. Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern. La informació en l'empresa: obligacions comptables. Composició i valoració del patrimoni. Comptes anuals i imatge fidel. Elaboració del balanç i compte de pèrdues i guanys. Anàlisi i interpretació de la informació comptable i anàlisi dels estats financers.

Bloc 4 Anàlisi de la realitat empresarial (CE1, CE3, CE4, CE5)

Noves tendències de model de negoci. El prototipatge del producte: concepte i utilitat. La necessitat de validar el model de negoci i realitzar un pla de negocis bàsic utilitzant eines de gestió. Tolerància davant diferents opinions i perspectives relacionades amb les solucions en els models de negoci.

1.1.2 Valoració general del progrés de l'alumnat

Instruments de recollida d'informació

- Registres d'observació d'assistència.
- Registre d'observació directa a l'aula, anotacions al quadern docent i al lloc web Itaca de la participació activa a l'aula, tasques diàries, comportament i l'actitud front la matèria i la resta d'alumnat.
- Rúbriques d'avaluació del quadern d'aprenentatge de l'alumnat amb les tasques d'avaluació requerides pel professorat.
- Rúbriques d'avaluació d'exposició oral.
- Rúbriques d'avaluació de projectes o pràctiques.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites d'avaluació.
- Full d'errades i escala d'observació de proves escrites de recuperació segons el pla de reforç i recuperació.

Criteris de qualificació qualitativa i quantitativa:

La **qualificació quantitativa** es calcula com la mitjana ponderada de totes les competències específiques treballades al llarg del curs. Per assegurar que l'alumnat assoleix totes les competències específiques de l'assignatura, es faran tasques associades a les diferents situacions d'aprenentatge (20% de la nota) i proves escrites individuals (80% de la nota).

En cas de no assolir les competències específiques al llarg del curs, es repetirà la prova escrita i es mantindrà la mateixa ponderació.

La **qualificació qualitativa** s'obté a partir de l'observació directa i reflecteix el grau d'acompliment de les competències específiques treballades, de manera que s'indicaran els esforços, barreres detectades i propostes de millora.

Mesures de resposta educativa per a la inclusió

- Amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de tot l'alumnat i complint amb la normativa vigent, es tindran en compte els tres principis del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) a l'hora de dissenyar les diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge:
 - Principi 1: Proporcionar múltiples maneres de representació de la informació i els continguts.
 - Principi 2: Proporcionar múltiples maneres d'acció i expressió.
 - Principi 3: Proporcionar múltiples maneres d'implicació.
- D'altra banda es proposaran activitats de reforç i d'ampliació per a aquell alumnat que ho requereisca.
- La presentació de les activitats serà per ordre de dificultat, de manera que es pot adaptar de manera immediata tant la seqüència com l'abast de les activitats proposades tot atenent al ritme d'aprenentatge de cada alumne.
- També es preveu l'adaptació de les proves d'avaluació i/o materials didàctics per a aquell alumnat amb mesures educatives de Nivell II i III que així ho especifiquen, tenint en compte les indicacions del departament d'Orientació.
- Com a mesura de resposta educativa per a l'alumnat que repeteix curs, el professorat portarà un seguiment individualitzat de l'alumnat quan al seu progrés i a la seva implicació en la matèria. En detectar que l'alumnat no compleix amb el pla de reforç individualitzat es proposaran mesures correctores, depenent de la causa del problema i es requerirà el paper actiu del tutor o tutora per unificar criteris i aplicar mesures consensuades i originals.